
ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

NYHETSREV 320 MODERNITETER 8:E OKTOBER 2018

---

*Jakobsgatan 27 B | Box 16394 | 103 27 Stockholm | tel 08-411 92 24 | fax 08-411 94 61
e-post: info@rehnstroem.se | www.matsrehnstroem.se*

ÖPPET TORSDAGAR 15.00–18.30

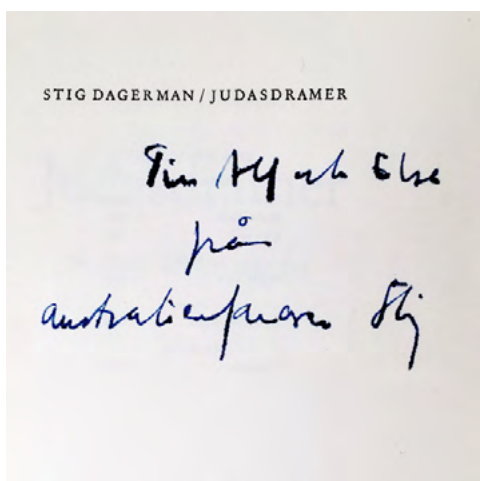
Dagens nyhetsbrev innehåller 25 verk från antikvariatets modernitetsavdelning. De har alla tillhört författaren HENNING MANKELL (1948–2015) som var en trogen och intresserad kund till antikvariatet från och med 2002. Den första affären var ett antal Strindbergsbrev ur katalog 36 och ett av dessa skänkte han till sin svärfar INGMAR BERGMAN. Det såldes igen på auktionen efter denne 2009.

I urvalet syns några tidiga svenska översättningar av CONAN DOYLE, en rad fint inbundna arbeten av GUNNAR EKELÖF, en komplett svit av tidskriften *Puss*, ett antal Göran Sonnevindiktsamlingar med dedikation och flera originalupplagor av AUGUST STRINDBERG, bland andra *Röda rummet* och *Hemsöborna*.

I ett kommande nyhetsbrev presenteras 25 äldre böcker ur HENNING MANKELLS bibliotek.

Med vänliga hälsningar!

MATS REHNSTRÖM

I.

1. DAGERMAN, S. **Judasdramer.** Streber / Ingen går fri. Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1949. 332 s. Häftad. Delvis ouppskuren. Dedikation: "Till Alf [Sjöberg] och Elsa från australienfararen Stig" och ur Hennings Mankells bibliotek. Fint exemplar! ★3750

I mitten av maj 1949 reste Dagerman tillsammans med filmfotografen Rune Ericsson på uppdrag av Sandrew-film med ett skepp med krigsflyktingar till Sydney. Meningen var att samla bakgrundsstoff till en dramadokumentär om flyktingöden kallad "Displaced Persons", projektet kom dock aldrig att förverkligas. Dagermans omvitnat stora filmintresse upp-

stod redan i den tidigaste ungdomen och kom att bestå livet ut. Alf Sjöberg hade regisserat hans debutpjäs "Den dödsdömde" på Dramaten 1947 och sedan samarbetat med honom i ett par aldrig fullbordade filmprojekt. Vid slutet av 40-talet var de båda medarbetare i redaktionen för tidskriften "Prisma".

2. DOYLE, A. C. **De fyras tecken.** Öfversättning från engelskan af Walborg Hedberg. Stockholm, P. Malmquists aktiebolags boktryckeri, 1891. (4), 194, (2) s. Rött något nött hklbd med guldornerad rygg, titeletikett i skinn och marmorerede snitt. Främre omslag medbundet. Ryggen blekt, något solkig och snedläst samt med nagg överst. Ur Carl Olov Sommars bibliotek och från Henning Mankells boksamling. ★7500

Bergman 1891-01. Utom på Nordin & Josephsons förlag. Första publiceringen av Sherlock Holmes på svenska, detta var dock på håret. Ted Bergman berättar i förordet till sin bibliografi: "I Sverige, som ännu ej hade anslutit sig till den gällande internationella författarrättsliga konventionen, kunde man i maj 1891 läsa följande annons i Svensk bokhandels-tidning: 'För kollisionens undvikande meddelas att The Sign of Four by A. Conan Doyle inom kort utkommer i öfversättning på Ejnar Cohns förlag, Stockholm'. Konkurrenterna lät sig dock ej skrämmas. Med knapp marginal lyckades Nordin & Josephsons förlag förekomma Cohns med en egen översättning av samma bok." Cohns förlag gav ut sin översättning under titeln "Agraskatten".

3. DOYLE, A. CONAN. **Den guld-bågade pincenez'en.** Jämte andra detektivhistorier. Öfversättning från engelskan. Stockholm, Isaac Marcus' boktr.-aktiebolag, 1904.

2.

100,(4) s. Häftad. Ryggen invändigt förstärkt med japanpapper, och med liten defekt nederst. Det bakre omslaget med några minimala stänk. Ur Carl Olov Sommars bibliotek och från Henning Mankells boksamling. ★1000

Bergman 1904-24. Min vän privatdetektivens äfventyr v. Utgavs av Hugo Gebers förlag. Översatt av Hanny Flygare. Om sin uppskattning av Sherlock Holmes skriver Sommar: "Den tjänst Conan Doyle gjorde mänskligheten när han gav liv åt Sherlock Holmes, Dr Watson, Martha Hudson och Dr Moriarty har prisats av många. Det är förmodligen ingen överdrift att påstå att dessa Conan Doyles hastigt nedslängda brödskriverier betytt mer för Englands goodwill i världen än tvåhundra års imperiebygge. Imperier förgår, men Sherlock Holmes består. Många menar att det sannerligen inte var några mästerverk Conan Doyle åstadkom, men även den förströddhet och valhänthet han lade i dagen blev i själva verket en förtjänst, eftersom så mycket lämnas till läsarens fantasi."

4. DOYLE, A. CONAN. **En diplomatisk hemlighet.** Bemyndigad öfversättning af H. Flygare. Stockholm, Iduns tr.-A.-B., 1905. 48 s. Häftad. Omslaget lätt nött och med ett par smårevor. Ryggen med liten skada allra nederst. Ur Carl Olov Sommars bibliotek och från Henning Mankells boksamling. ★1000

Bergman 1905-01. Min vän privatdetektivens äfventyr VI. Utgavs av Hugo Gebers förlag. Om sin uppskattning av Sherlock Holmes skriver Sommar: "Den tjänst Conan Doyle gjorde mänskligheten när han gav liv åt Sherlock Holmes, Dr Watson, Martha Hudson och Dr Moriarty har prisats av många. Det är förmodligen ingen överdrift att påstå att dessa Conan Doyles hastigt nedslängda brödskriverier betytt mer för Englands goodwill i världen än tvåhundra års imperiebygge. Imperier förgår, men Sherlock Holmes består. Många menar att det sannerligen inte var några mästerverk Conan Doyle åstadkom, men även den förströddhet och valhänthet han lade i dagen blev i själva verket en förtjänst, eftersom så mycket lämnas till läsarens fantasi."

5. EKELÖF, G. **En Mølna-elegi.** Metamorfoser. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1960. 62,(2) s. Helt obetydligt nött lila halvmarokängbd med guldpräglad ryggtitel och övre guldsnitt. Omslaget medbundet. Mindre missfärgning på den nedre delen av ryggen. Ur Carl Olov Sommars bibliotek och från Henning Mankells boksamling. ★1350

Ekner 6002.

6. EKELÖF, G. **Köp den blindes sång.** Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1938. 84 s. Mycket trevligt crèmefärgat hklbd med två ljusbruna titeletiketter i marokäng (Bonniers bokbinderi). Omslaget medbundet. Den nedre etiketten med obetydlig fläck och ryggen lätt nött. Ur Henning Mankells bibliotek. ★1000

Ekner 3801. Med omslagsillustration av Bertil Bull Hedlund.

7. EKELÖF, G. **Non serviam.** Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1945. 98,(6) s. Mycket trevligt crèmefärgat hklbd med två ljusbruna titeletiketter i marokäng (Bonniers bokbinderi). Omslaget medbundet. Lätt nött rygg. Ur Henning Mankells bibliotek. ★1250

Ekner 4501.

5-12.

8. EKELÖF, G. *Om hösten*. Dikter. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1951. 99,(4) s. Brunt marokängryggbd med marokängskodda yttre pärmkanter och övre guldsnitt (Leonard Gustafssons bokbinderi). Främre omslag medbundet. Titeltrycket obetydligt suddigt. Ur Henning Mankells bibliotek. ★900 Ekner 5101.

9. EKELÖF, G. *Opus incertum*. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1959. 88,(2 blanka,2) s. Läckert klbd med blå rygg, grå pärmar, tvåfärgad titeletikett i marokäng och infärgat övre snitt (Bonniers bokbinderi). Omslaget medbundet. Med Stig Wiltons exlibris och ur Henning Mankells bibliotek. ★1500 Ekner 5901.

10. EKELÖF, G. *Sent på jorden*. Stockholm, Bröderna Lagerström, 1932. (69) s. Snyggt grått pappbd med rödbruna klotskodda kanter och tvåfärgad brun och grön titeletikett i marokäng (Bonniers bokbinderi). Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. Omslaget medbundet. Ryggen obetydligt mörknad och med små stötmärken upp- och nedtill. Bra ex. ur Henning Mankells bibliotek. ★7500

Ekner 3201. Debuten, utgiven på Spektrums förlag. Med en frontespis av Otto G. Carlsund. Nummer 124 av 250 exemplar numrerade 1-250. Dessutom numrerades 50 exemplar I-L och 300 exemplar gavs beteckningen "andra upplagan".

11. EKELÖF, G. **Sorgen och stjärnan**. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1936. 130 s. Snyggt pappbd med tvåfärgad titeletikett i marokäng och klot-skodda kanter. Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. Omslaget med-bundet men pryddigt uppfodrat och något nött. Med Börje Lindells namn-teckning i blyerts på försättsbladet och Stig Wiltons exlibris samt ur Henning Mankells bibliotek. ★1250

Ekner 3601. Omslagsillustration av Bertil Bull Hedlund. Bandet ser av allt att döma ut att vara bundet av Bonniers bokbinderi.

12. EKELÖF, G. **Strountes**. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1955. 121,(4) s. Snyggt mönstrat pappbd med klot-skodda kanter och tvåfärgad titeletikett i marokäng (Bonniers bokbinderi). Övre snitt infärgat, övriga endast putsade. Omslaget medbundet. Mycket fint exemplar med Stig Wiltons exlibris och ur Henning Mankells bibliotek. ★1250

Ekner 5501.

13. FRÖDING, G. **Guitarr och dragharmonika**. Mixtum pictum på vers. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1891. 187,(5) s. Gulbrunt hfrbd med upphöjda bind och övre guldsnitt (N. B. Andersson, 1939). Omslaget med-bundet. Ryggen flammig och nött. Guldsnittet lite repat. Omslaget med några svaga fläckar och lätt nött, det främre med ett minimalt hål och diskreta spår efter raderad namnteckning. Några obetydliga fläckar på titelbladet och ett svagt fuktstänk till s. 6. Ur Hennings Mankells bibliotek. ★4750

Frödings debutbok blev en stor framgång och många av dikterna tillhör hans mest populära och kända. Svårfunnen med omslag.

14. LIDMAN, SARA. **Järnkronan**. Stockholm, Bonniers grafiska industrier AB, 1985. 212 s. Oklbd med lätt nött skyddsomslag. Dedikation "till Martina och Olof [Lagercrantz] med kärlek och norrsken från Sara". Ur Henning Mankells bibliotek. ★500

Är en del av Lidmans "Jernbaneanpos". Lagercrantz skriver apropå Lidmans medverkan i "Dagens nyheter" under 60-talet: "Sara Lidman var jag förälskad i för hatet och kärleken och medkänslan som sprutade nära nog samtidigt ur hennes ögon."

15. LIDMAN, SARA. **Lifsens rot**. (Falun), Scandbook AB, 1996. 280 s. Oklbd med lätt nött skyddsomslag. Med dedikation: "till Olof och Martina [Lagercrantz] från Sara / Lev! jag säger bara det: Lev!" Ur Henning Mankells bibliotek. ★500

Utgavs av Bonniers. Fristående fortsättning på "Jernbaneanposet". Lagercrantz skriver apropå Lidmans medverkan i "Dagens nyheter" under 60-talet: "Sara Lidman var jag förälskad i för hatet och kärleken och medkänslan som sprutade nära nog samtidigt ur hennes ögon."

till
olof
och
Martina
från
sara

Lev! jag säger bara det:
Lev!

16. **Puss. Nr 1-24.** Solna, Williamssons offset, 1968-72 respektive Sala, Ågren & Holmbergs boktr. AB, 1973. + Puss international. U.o., u.å. (16) s. Klammerhäftade. De tre avslutande numren tryckta på tidningspapper i tabloidformat och vikta. Nummer 1 med en rostanlupen klammer och inledande sidan med en del bläckanteckningar, nummer 2 med ganska fläckat omslag och lite bläckklotter på de sista två sidorna, nummer 5 och 6 med lätt rostanlupna klamrar, nr 8 med en minimal fläck på främre omslaget, nr 10 med en mindre och blek fläck på främre omslaget och lätt rostanlupna klamrar likaså nr 13 men med fläcken på främre omslagets insida, nr 14 med några svaga veck i omslaget, nr 17 med minimala solkigheter på främre omslaget, nr 19 med en rostanlupen klammer, nr 20 med en obetydlig nötning överst i ryggen, nr 21 med en vikning av det övre ytterhörnet och nr 23 med en liten reva i främre omslaget där tidningen är vikt. Puss international med en liten skada nederst på det främre omslaget och med ett mindre veck i det övre ytterhörnet. I övrigt mycket fint skick! Ur Henning Mankells bibliotek. *I2000

Allt som utkom av denna mytomspunna publikation. Den drivande kraften och en av de flitigare bidraglämnarna var Lars Hillersberg. Bland övriga medarbetare kan nämnas bl.a. Lena Svedberg, Ulf Rahmberg, Carl-Johan De Geer, Öyvind Fahlström, Lars Norén och en blott 13-årig Gunnar Lundkvist som bidrar med en serie i nummer 20. "Puss international" innehåller ett representativt urval ur tidskriften, översatt till engelska.

17-20.

17. SONNEVI, G. **Dikter utan ordning**. Stockholm, Bonniers grafiska industrier, 1983. 189,(2) s. Oklbd med skyddsomslag. Skyddsomslaget med några mindre solkigheter. Med några blyertsanteckningar av Borum. Dedikation: "Till Poul [Borum] från Göran 7.11.83". Ur Henning Mankells bibliotek. ★500

Utgavs av Bonniers. Poul Borum (1934-96) var en dansk författare, översättare och kritiker. Som kritiker var han en av sin samtids mest tongivande aktörer, vars omdömen också haft inflytande på det samtida svenska litteraturklimatet. Borum var under sjutton år gift med författaren Inger Christensen.

18. SONNEVI, G. **Oavslutade dikter**. Stockholm, Bonniers grafiska industrier, 1987. 105,(3) s. Oklbd med skyddsomslag. Skyddsomslaget med några mindre solkigheter. Dedikation: "Till Poul [Borum] från Göran 26.10.87". Ur Henning Mankells bibliotek. ★450

Utgavs av Bonniers. Poul Borum (1934-96) var en dansk författare, översättare och kritiker. Som kritiker var han en av sin samtids mest tongivande aktörer, vars omdömen också haft inflytande på det samtida svenska litteraturklimatet. Borum var under sjutton år gift med författaren Inger Christensen.

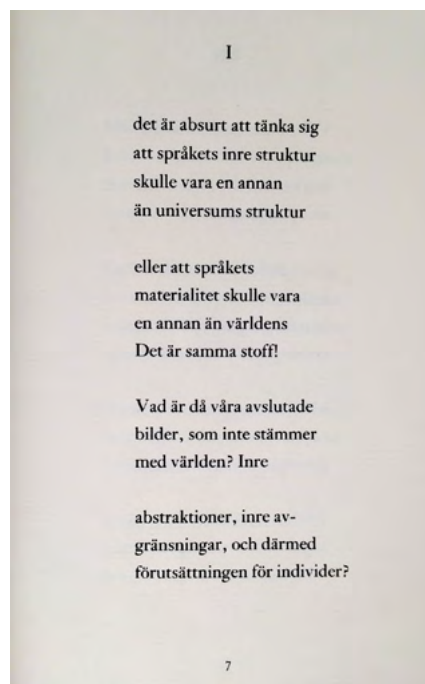
19. SONNEVI, G. **Små klanger; en röst**. Stockholm, Bonniers grafiska industrier, 1981. 59,(2) s. Oklbd med skyddsomslag. Skyddsomslaget med några småfläckar

och lätta solkigheter. Dedikation: "Till Poul [Borum] från Göran 6.11.81". Ur Henning Mankells bibliotek. ★600

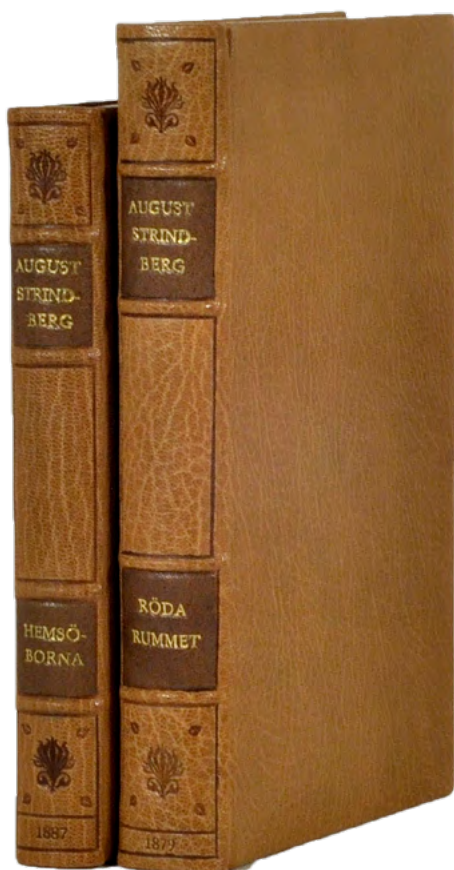
Utgavs av Bonniers. Sonnevis första diktsamling i fri sonettform. Poul Borum (1934-96) var en dansk författare, översättare och kritiker. Som kritiker var han en av sin samtids mest tongivande aktörer, vars omdömen också haft inflytande på det samtida svenska litteraturklimatet. Borum var under sjutton år gift med författaren Inger Christensen.

20. SONNEVI, G. **Trädet**. Dikter. Uddevalla, Risbergs tryckeri, 1991. 226,(2) s. Oklbd med skyddsomslag. Skyddsomslaget med någon mindre fläck. Dedikation: "Till Poul [Borum] från Göran 31.10.91.". Ur Henning Mankells bibliotek. ★500

Utgavs av Bonniers. Poul Borum (1934-96) var en dansk författare, översättare och kritiker. Som kritiker var han en av sin samtids mest tongivande aktörer, vars omdömen också haft inflytande på det samtida svenska litteraturklimatet. Borum var under sjutton år gift med författaren Inger Christensen.

19.

21. STRINDBERG, A. **Hemsöborna**. Skärgårdsberättelse. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1887. 216 s. Ljusbrunt skinnbd med upphöjda bind, dubbla mörkbruna titeletiketter och blindpressad ryggdekor samt övre guldsnitt (Marlis Egli). Omslaget medbundet. Skrapspår på främre pärmen. Ur Henning Mankells bibliotek. ★5000

Zetterlund I:38. Första tusendet. Omslag av Carl Larsson, som ju också hade varit en flitig gäst hos Strindberg på det Kymmendö vilket fått stå modell för denna roman. J. Viktor Johansson har i sin bok "Försvar för boksamlaren" uttömmande visat att "Hemsöbornas fyra 'tusenden' utförts i en och samma tryckning".

22. STRINDBERG, A. **Likt och olikt**. I-II. [= omslagstitel]. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1884. (2), 123 + 85,(1) s. Två häftade oskurna och ouppskurna volymer. Främre omslagen med varsin diskret blyertsnotering. Första delens främre omslag med en fläck och ett par småfläckar på andra delens främre omslag samt dess bakre omslag obetydligt

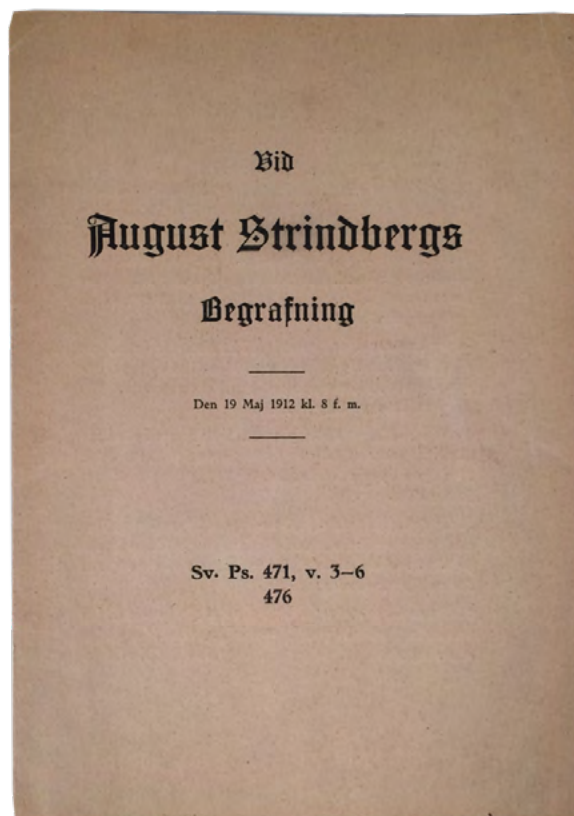
smutsigt. Svaga bruntonade fält i början och slutet efter tidigare hemmagjort skyddsomslag. Bra ex. ur Henning Mankells bibliotek. ★1250

Zetterlund I:28. Först a delen innehåller "Om det allmänna missnöjet, dess orsaker och botemedel", andra delen "Lifsglädjen", "Kulturarbetets öfverskattning" och "Nationalitet och svenskhet". När Strindberg 1883 lämnade Sverige i sin självpåtagna "landsflykt" planerade han redan att skriva sitt nästa arbete: "en serie bref om Sverge och svenska förhållanden". Hans förebild var Heines exilverk "De l'Allemagne" och förhoppningen var att han genom att geografiskt fjärma sig från de personliga fejderna skulle kunna utarbeta sina ståndpunkter i sakfrågorna i lugn och ro. Dessa "brev" kom att ta form i verket "Likt och olikt" som utarbetades parallellt med arbetet på "Sömngångarnätter".

23. STRINDBERG, A. **Röda rummet**. Skildringar ur artist- och författarlifvet. Stockholm, Central-tryckeriet, 1879. 360 s. Ljusbrunt skinnbd med upphöjda bind, dubbla mörkbruna titeletiketter och blindpressad ryggdekor samt övre guldsnitt (Marlis Egli). Med svagt bågnande pärmar. Omslaget medbundet, det främre reparerat efter bortklippt namnteckning i övre marginalen. Svag fuktrand ytterst i marginalen och på snittet. Enstaka småfläckar. Ur Henning Mankells bibliotek. ★8000

Zetterlund I:11. Utkom på Jos. Seligmanns förlag. Idén att använda Röda rummet på Berns salonger som fond för en berättelse om samtiden hade grott hos Strindberg i några år. I ett ofta citerat brev till Siri och Carl Gustaf Wrangel från 1875 skriver han: "För tre år sedan

25.

fanns en liga som träffades hvarje afton på en plats som kallades 'Röda rummet' – Det var idel unga personer som ville något mer än lyckas i verlden, som fördrogo allt, som brutit med allt, ty de lefde icke för stunden – Det finnes endast två qvar – de andra ha förgåtts! Ack om jag fick skriva Röda rummets historia – det skulle bli vår tids historia i sammandrag!"

24. STRINDBERG, A. **Utopier i verkligheten**. Fyra berättelser. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1885. VIII, 269, (1) s. Häftad, oskuren och ouppskuren. Omslaget blekt och lätt nött. Små skador nederst på ryggen. De första bladen något lösa i häftningen. Ur Henning Mankells bibliotek. ★800

Zetterlund I:31. Denna samling består av fyra berättelser: "Nybyggnad", "Återfall", "Över molnen" och "Samvetsqual". Boken räknas som det mest socialistiskt präglade skönlitterära verk Strindberg producerade.

25. [Strindberg] **Vid August Strindbergs begravning**. Den 19 maj 1912 kl. 8 f.m. Stockholm, Bröderna Lagerström, 1912. (4) s. Aningen bruntonad och obetydligt nött samt med stukade ytterhörn. Ur Hennings Mankells bibliotek. ★500

Program vid Strindbergs begravning. Foldern innehåller texterna till psalm 471 och 476 i den gamla psalmboken. Strindberg hade valt ut psalmerna själv och dessutom gett anvisningar om att hans begravning skulle ske i stillhet, men kistan kom att följas till graven av ett jättelikt sorgetåg. Jordfästningen förrättades av Nathan Söderblom.